

nesteydelser skal udnyttes inden for en frist på 3 måneder.

Efter udvalgets opfattelse er der imidlertid næppe efter hverken det finansielle fjernsalgsdirektiv eller dørsalgsdirektivet adgang for medlemsstaterne til at fastsætte en længste frist for, hvornår fortrydelsesretten skal være udøvet.

Det forhold, at forbrugeren således i en længere periode vil kunne gøre fortrydelsesretten gældende, kan efter udvalgets opfattelse give anledning til en række betænkeligheder, men disse afbødes dog af, at direktiverne ikke berører anvendelsen af almindelige aftaleretlige grundsætninger og ulovbestemte grundsætninger om passivitet.

Efter udvalgets opfattelse følger det bl.a. af almindelige aftaleretlige grundsætninger, at hvis den erhvervsdrivende ikke har oplyst forbrugeren om f.eks. betaling af et gebyr, kan gebyret normalt ikke anses for aftalt mellem parterne, og det kan dermed ikke kræves betalt. Når manglende overholdelse af oplysningspligten på denne måde medfører bortfortolkning af det pågældende aftalevilkår, kan den manglende overholdelse af oplysningskravet ikke samtidig tillægges betydning i relation til fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt.

Udvalget anfører endvidere, at der i et kontraktforhold i almindelighed indlægges en forpligtelse til loyal og rimelig hensyntagen til medkontrahentens interesser. Heri må efter udvalgets opfattelse bl.a. antages at ligge, at i et tilfælde, hvor den erhvervsdrivende har overset en enkelt eller nogle få oplysninger, således at fortrydelsesfristen ikke er begyndt at løbe, men hvor forbrugeren har fået en lang række oplysninger og er bekendt med fortrydelsesretten, vil det kunne anses for illoyalt, hvis forbrugeren afventer den fulde opfyldelse af oplysningspligten, før fortrydelsesretten udøves. Forbrugeren vil i givet fald ikke kunne påberåbe sig en udskydelse af fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt.

Under hensyn til en almindelig loyalitetsgrundsætning er det endvidere udvalgets opfattelse, at hvis forbrugeren har fået oplysning om fortrydelsesretten og ønsker at gøre den gældende, skal den pågældende reagere over for den erhvervsdrivende inden rimelig tid.

Efter udvalgets opfattelse vil fortrydelsesretten også kunne bortfalde ved passivitet. Fra praksis vedrørende passivitet i relation til ugyldighedsindsigelsen efter forbruger aftalelovens § 3 har udvalget henvist til Højesterets dom gengivet i U 2000.577 H. I denne sag fandt Højesteret, at nogle låneaftaler var indgået i strid med forbruger aftalelovens § 2 om forbud mod telefonsalg mv., men at forbrugeren – en række investo-

rer, der var almindelige lønmodtagere – på grund af passivitet var afskåret fra at påberåbe sig, at de ikke var bundet af aftalerne. Aftalerne var indgået i perioden august-november 1992, og den 26. februar 1993 - dvs. efter 3-7 måneder - gjorde forbrugerne gældende ikke at være bundet af aftalerne.

Udvalget nævner endvidere, at Forbrugerklagenævnet i en række afgørelser ligeledes har taget stilling til passivitetsspørgsmålet i relation til forbruger aftalelovens regler om ugyldighed, jf. lovens § 3 og § 7. Efter nævnets praksis synes der alt efter de nærmere konkrete omstændigheder at blive statueret passivitet efter 3-10 måneder.

Hertil kommer i relation til fjernsalg af finansielle tjenesteydelser, at udvalget stiller forslag om indførelse af regler om, at en forbruger, der udøver sin fortrydelsesret, under visse forudsætninger kan pålægges at betale for den del af ydelsen, der på fortrydelsestidspunktet allerede er leveret i henhold til aftalen. Den erhvervsdrivendes krav på betaling i henhold til denne bestemmelse omfatter leverede ydelser indtil det konkrete fortrydelsestidspunkt, også selv om dette på grund af mangelfuld opfyldelse af oplysningspligten først måtte ligge f.eks. 2 måneder efter aftalens indgåelse. Der henvises herom til afsnit 4.2.4.6.

I relation til aftaler indgået uden for fast forretningssted vedrørende tjenesteydelser og bestillingskøb stiller udvalget endvidere forslag om en adgang for parterne til inden fortrydelsesfristens udløb i visse tilfælde at aftale, at fortrydelsesretten kun gælder, indtil udførelsen, fremstillingen mv. påbegyndes, jf. herom i afsnit 4.2.4.3.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 156-165, 252-255, 284-286 og 300-302.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 18, stk. 1-3, og § 31, nr. 1 (den foreslåede § 34 j, stk. 1-3 i forsikringsaftaleloven).

4.2.4.3. Fortrydelsesrettens ophør før tid.

Det er udvalgets opfattelse, at der på grund af forskellige reguleringer inden for direktivernes respektive områder af spørgsmålet om adgangen til at aftale sig ud af fortrydelsesretten ikke er mulighed for at indføre fælles regler på dette punkt.

Efter artikel 6, stk. 2, litra c, i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser finder fortrydelsesretten ikke anvendelse på aftaler, der efter forbrugere ns udtrykkelige ønske er blevet helt opfyldt af begge parter, inden forbrugeren udøver sin fortrydelsesret.